

Prudenci
Tornuella

PRUDENCI

PRUDENCI

PRUDENCI

MONÓLECH

ORIGINAL Y EN PROSA

— DE —

I. Torruella y Tomás

Estrenat en lo teatro de l' *Ateneu Obrer Manresá*
la nit de 'l 1.er de Mars de 1896.

MANRESA:

Imprempta lo *PROGRÈS*, carrer Nou; número 19.—Teléfono número 129.

1896.

PRUDENCI

MONOLITH

EXHIBITION

J. Torrella y Tomas

Impreso en el taller de la imprenta de D. Juan de la Cruz
Calle de San Mateo, 11. Madrid.

Al inteligent y aplaudit aficionat

D. Artur Dickens

son amic,

L' AUTOR

Ningú podrà traduhir, representar ni reim-
primir aquest monólech sense permís de son
autor.

D. Joan Molas y Casas, qual despatx se tro-
ba en lo carrer de l' Hospital, núms. 12 y 14,
pis segón, es l' únich encarregat d' aquesta
obra y ab ell deurán entendrers tots los tea-
tros y societats que vulgan representarla.

Quedan reservats tots los drets.

Queda fet lo diposit que marca la lley.

REPARTIMENT

Personatje únich

PRUDENCI. . . . D. ARTUR VICENS.

L' acció passa á Catalunya y en nostres días.

Dreta y esquerra, la de l' actor.

677312

REPARTEMENT

Reparatements

REPARTEMENT

Reparatements

Reparatements

Reparatements

ACTE ÚNICH

Habitació d' un trevallador. Porta al fondo, un' altre á la esquerra y finestra á la dreta.

EŞCENA ÚNICA

PRUDENCI, *rihent, pe 'l fondo.*

¡Ja... ja... ja! (*Adonantse de 'l públich.*) No 's creguin are que 'm rich de vostés. ¡Cá! No, senyors. Al contræri; al veure 'ls ja m' he posat sério. ¿Y saben perquè reya? Per una cosa que si hagués passat á algú de vostés, pot ser s' hauría entristit. Los ho diré, per no ferlos rumiar gens; sols una cosa los hi demano: que guardin lo secret. ¿Puch contar en que ho farán? Donchs allá vá. Vinch de demanar una noya, y m' han donat un *no* com una casa. ¿Qu' els hi sembla? Adverteixin qu' es la primera que m' han negat. No 's creguessin are que ja hi estich acostumat y que per aixó no 'm fá ré. Si aixó pensaban, s' equivocarian per complert. Es la única ab qu' he festejat de

debó. Clar y net. ¡Si n' he fet de papers ridícols durant lo festeig! ¡La mar! Ni m' en recordo. Prou qu' els ho explicaré. Però avans de comensar dech dir dugas cosas: primera, qu' es una noya que s' ho val, se diu Prudencia, com jé, y es alta, ben feta, d' uns cabells tant negres y lluhents... com lo xarol de las sabatas de *idem* que porto los días de festa; uns ulls grossos y que brillan de debó, un nas que no es llarch ni curt, una boqueta petita; aixó es lo que convé, aixís no menjan tant; un coset bufó y prim com lo de una nina; un... En fi: que no te ré mal fet. En quant á guapesa, no es una Vénus, però ho sembla. Sols l' hi falta una cosa, dot. D' aixó si que no 'n té. Es la cosa segona, que n' estich enamorat... ¿qu' els diré jó? com un ximple, com un boig... aixó ja es massa vell; com un avaro de son tresor. Ella 'm correspon. Es á dir: si no m' enganya. No 's pensin, per aixó, ab un any que fá que festeixém, no l' hi he sentit dir una mentida sola. ¡Com que las diu á parells! Bé, bé, 'm deixaré de bromas perquè després no 'm diguessin xerrayre, y cap á la historia de mos amors vaig de dret. (*Pausa:*) Un vespre, avans de sopar, desitjós de pendrer un xich la fresca, vaig sortir á la finestra y vareig veurer á ma estimada per primera vegada. Ella s' estava al balcó de 'l devant pe 'l mateix objecte que jó. De cop ja vá agrardarme moltíssim. Llarch rato vaig passar mirantla sens qu' ella se n' adonés. Volía entaularhi conversa y no savía com. Al girarse vá semblarme qu' era molt simpática y aixó vá alentarme á comensar conversa y vaig ferho de 'l modo següent:—¡Fá molta calor!—¡Moltíssima!—vá respondrer—Peró habém de tenir paciència—torno jó—puig es lo temps.—Veritat—torná á dir ella.—Y parlant de lo fort de la estació varem seguir conversa

llarga. Desseguida vaig quedar convensut de qu' era amable en extrém. Aixó motivá que després de la calor parlessim d' altres cosas, fins que, de 'n mica en mica, varem entrar en lo terreno de 'ls assumptos amorosos. No 's creguin que 'm propassés en lo més mínim. No, senyors. ¡De cap manera! Só caixista d' impremta, més be 'n dit, só home de lletres, y tinch una educació esmeradíssima. La cosa vá comensar d' aqueixa manera, dihent jó:—¡Ay senyoreta Prudencia!—ja l' hi savia 'l nom—¿Qué l' hi agafa?—preguntá.—Ré; ja fá temps que ho tinch.—¿Algún mal?—Y dolent. Escoltim un xich y l' hi explicaré.—Y jó, disposat á dirli que l' estimava, puig era aixís, y de debó, vaig inventarme una mentida, la seguent:—Lo meu mal sols pot curarme 'l una persona, ningú més, y aqueixa no ho sap encare. Però estich disposat á dirli, surti lo que vulgui.—Ben fet—digué ella—¿y pot saberse aqueix mal qui 'n es?—Prou—vareig tornar jó—es mal d' amor. Temps fá qu' estich enamorat d' una noya hermosa com las pessetas (y aixó que per tothom las pessetas ho son bastant) y no l' hi he confesat encare. Y pot creurer que l' estimo molt, moltíssim. Cregui que lo que no faria per ella... sería que no podria ferho. No es altre lo meu desitj que ferla ma muller, si es que al demanarla no 'm dona carabassa, prometentli (lo prometre no fá pobre) ferla ditxosa tota la seva vida... ó fins qu' es mori, com volgués.—Donchs no pateixi més—digué ella—no sigui tonto; confessi sa passió á aqueixa noya sens esperar més.—¿Vosté creu que aixó es lo millor que puch fer?—Sens dubte.—Sápiga que la noya qu' estimo tant y qu' estich disposat á fer qualsevol sacrifici perquè 'm correspongui de la mateixa manera, si es que l' hi agrado tant com ella á mi, no es altre,

senyoreta, que vosté.—¿Que diu?—interrompé al mateix temps qu' es tornaba vermella de la cara com un pebrot.—Lo que sent y pot creurer qu' es la pura veritat. No ho dubti, senyoreta. Are l' hi demano perdó per la meva franquesa y molta *idem* al tornarme la resposta qu' espero ab tant afany com pugui arribar á figurarse. Advertintlhi que no tracti de burlarse de mí, perquè soch capás de fer un disbarat. Contestim sens ferhi embuts. ¡Treguim d' aqueixa pena que m' está matant per moments!.. (¡com si un pogués morir-se á micas!)—Ella sols vá contestarme que s' hi pensaria y 's retirá de 'l balcó. Aquella nit no vaig fer altre cosa, ré més... que somniarla; m' aparexia y 'm preguntava:—¿M' estimas?—y al afirmarlhi jó, desaparexia al moment. Al día següent, á la mateixa hora y en los mateixos llocs respectius, varem tornar á veure 'ns y després de pregar molt vaig poguer arrancarlhi aquell *sí* que ab tanta ansietat esperava. Passat aquell día ja no várem parlar més de balcó á finestra, á fi de qu' els vehins no s' enteressin de ré y no hi hagués algú curios ó curiosa que s' entretingués espiantnos. Quant ella anava á tornar la feyna, qu' era cada día després d' haver sopat, jó l' esperava en un carrer pròxim, venia ella, ens juntabam y comensabam á enrahonar com si ningú 'ns vegés, puig nosaltres, ja que ré de mal feyam, poch se 'ns endonava de lo que podían dir. N' obstant, vigilaba sempre per qu' el pare ó la mare d' ella no 'ns atrapés festejant, y, per sort, no varen arplegarnos may. Prop de dotze mesos vá durar la cosa y, ¡calculin si durant aqueix temps varem arribar á fer los ninots! Com sempre passabam pe 'ls mateixos carrers, ab tot y no ser los més céntrichs, tothom ens coneixia de sobras. De la canalla, no cal parlarne: fins ens

havian tret multitud de noms que deyan quant passabam. Més nosaltres ni tampoch ne feyam cas. Després, ella se diu Prudencia, jó Prudenci y per demostrar que savíam portar aqueix nom, varen tenir prudencia per aguantar las burlas de 'ls imprudents. ¡Qui 'n any més felís! Cada día ab ansietat esperava 'l vespre per festejar, com los grills per cantar. Però com qu' en aqueix mon tot té fi, també vá tenirne aixó. Fá cosa d' un mes, que al esperarla un vespre, com de costúm, vegí qu' en lloch d' apareixer ella sola, anava acompanyada de la seva mare. ¡Quina sorpresa més desagradable! ¡Si 'ab una mirada hagués pogut matarla!... no á la meva xicota, á sa mare. Vaig enfadarme molt. Las sanchs se 'm varen encendir tant, que suaba... com si hagués vingut de moltes horas lluny y á peu. Ré: qu' en lloch de parlar ab ella, aquell vespre vaig contentarme fentho ab la dispesera. Al día següent vareig tenir la solució d' aquell enigma: la vella, en vista de que alguns días ma estimada tardava molt en retornar, havia sospitat que tenia algún tráfeh y estava disposada á no deixarla sortir sola cap més día, vull dir, nit. Allavors vareig explicarlhi los meus desitjos d' anar á demanar la seva má als seus pares, á lo que vá oposarse completament. L' hi vaig preguntar lo motiu y vá respondrem lo següent:—Com que la meva mare no vá casarse fins als trenta anys, sempre que algú l' hi pregunta si jó 'm caso, ha contestat que soch jove encare per pensar solsament en tal cosa.—¡No 'm falta més que aixó! Ves qu' en tenim de fer nosaltres si ella no vá trobar qui la volgués fins que ja comensava d' ésser vella, puig n' hi há que als trenta ja están cansadas de tenir fills. De cap manera vulguí acceptar las proposicions que 'm feya, aixó es, que per demanarla

esperés nn altre any. Allavors vá dirme que ho diría al seu pare, aixó es que prepararia lo terreno, á fi de que quant jó 'l trapitjés no caygués. L' home vá ser molt enrahonat, vá dirli, en primer lloch, que desitjava coneixem, y, en segón, que si festejávam no volía de cap manera que fessim los micos pe 'l carrer, á fi de que ningú s' enterés de ré ¡Que no fessim lo que havíam fet prop d' un any! (*Petita pausa*) Per fí arrivá lo día senyalat per anar á demanarla, avuy. Aixís qu 'he sortit de la impremta, ab lo mateix trajo de 'l trevall, me presento á casa de ma estimada Prudencia. Lo seu pare no hi era, però si la mare. Aqueixa m' ha acompanyat á la sala, ahont ningú pogués sentirnos y allí l' hi he explicat lo motiu de ma visita. M' ha escoltat molt atenta, sens que m' interrompés en lo més mínim, y, un cop he acabat, creyentme haverla deixada completament convensuda y esperant un sí fenomenal, m' ha donat un *no* com una casa y d' una manera tant clara y oportuna, que, si no 'm retiro, m' escapa 'l riurer allí mateix. Però no es cosa de pendreho en broma. ¡Y tant! ¡Si fins ni ha per fer un disbarat! ¿Que faré per sortir d' aqueix enredo? La Prudencia, ma xicota, sens mí no pot viurer; jó sens ella, tampoch. ¡Nosaltres si que podém ben dir que l' un viu per l' altre! Y qu' els dos vivím... per morir. (*Pausa. Queda rumiant.*) ¡Ah! ¡Ja tinch un medi! La seva mare ha dit que no vol donármela, ella 'm vol, jó la vull, los dos nos mollem, dich, volém, y sols hi há un medi per acabar tant d' enredo. ¡Un home desesperat, encare que á mitjas com jó, per ré té de detenirse! ¡Ré té d' aguantarlo! Me 'n vaig corrents á posar en planta mon plan! Estich disposat á tot. Aqueix medi no es altre que... anar á demanarla al seu pare. Ja qu' es mes enraho-

nat, també es més fàcil que 'm dongui 'l sí (*Và per marxar y torna com recordant que s' ha des-cuidat d' alguna cosa.*) Una cosa m' oblidaba. ¡Bona nit tingan! (*Surt corrents pe 'l fondo. Teló ràpit.*)

—• FÍ •—

